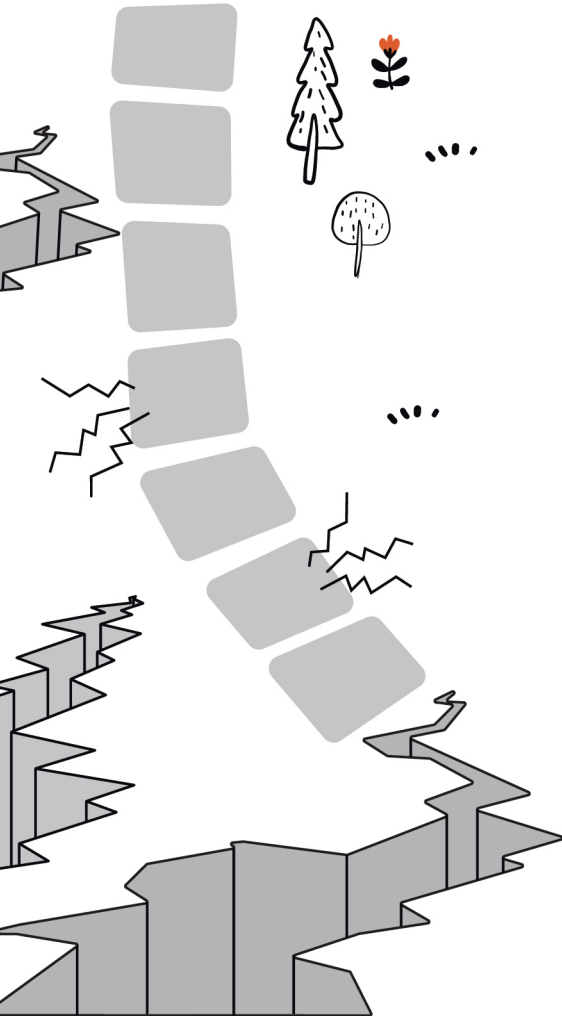

Győzd le a földrengést

Játékszabályok

Miki és Viki egy szép faluban laknak, amelyet úgy hívnak, *KatasztróFalva*. Bár az otthonuk egy nagyszerű és gyönyörű hely, megesik, hogy lakosai veszéllyel néznek szembe, például tüzekkel, árvizekkel, földrengésekkel, vagy akár még világjárványokkal is. Miki és Viki azonban hamar megtanulták, hogy ha a közösségük jól felkészült, szervezett és tájékozott, akkor kevésbé válnak sebezhetővé ilyen helyzetekben. Ha tehát felkészülnek a katasztrófák elleni védekezésre, akkor képessé válnak arra, hogy hatékonyabban reagáljanak a vészhelyzetekre, és segíteni tudjanak ilyen helyzetekben az arra rászoruló barátaiknak. Lássuk, milyen jól tudják, hogy mit kell tenniük ezekben a bonyolult helyzetekben, és hogy mi mit tanulhatunk!

Négyféle katasztrófa-forgatókönyvből választhatok: tűz, áradás, világjárvány, földrengés.

Háttértörténet földrengésekre

Nyáron Miki és Viki falujában az iskolák zárva vannak, így a falu különböző programokat szervez, hogy szórakoztassa és lefoglálja a faluban élő gyerekeket. Viki és Miki más gyerekekkel együtt boldogan töltik az időt egy játszótéren, amelyet magas fák öveznek. Hirtelen azt érzékelik, hogy remeg a föld! Hamar rájönnek, hogy földrengés van. Gyorsan kell cselekedniük, de először várniuk kell arra, hogy elálljon a rengés, de mindenekelőtt védeniük kell a fejüket! Szerencsére a katasztrófavédelmi felkészültséggel foglalkozó óráikon megtanulták, hogy mit kell tenniük földrengés esetén. Elmagyarázzák a többi gyereknek, hogy földrengés esetén azonnal védeniük kell magukat, és a legközelebbi térre kell menniük.

Segítsetek Vikinek, Mikinek, a barátaiknak és a családjuknak, hogy eljussanak a főtérre. Gondoskodnotok kell arról is, hogy a tűzoltók eljussanak a faluba azért, hogy segíthessenek a mentési munkálatokban, és segítenetek kell az orvosokat is, hogy eljussanak a kórházba és ott segíthessenek azokon, akik megsérültek a földrengésben.

Megtanulandó kifejezések:

utórezgés, „földre, fedezékbe, és fogódzkodj”, síp, evakuálási útvonal, összeomlott épület

Játékszabályok tanárok/oktatók/szülők számára

A cél az, hogy a gyerekek tanuljanak a katasztrófavédelemről, és alapvető tudást és készségeket sajátítsanak el. Együtt játszanak, csapatot alkotva, és együtt küzdenek a földrengés következményei ellen.

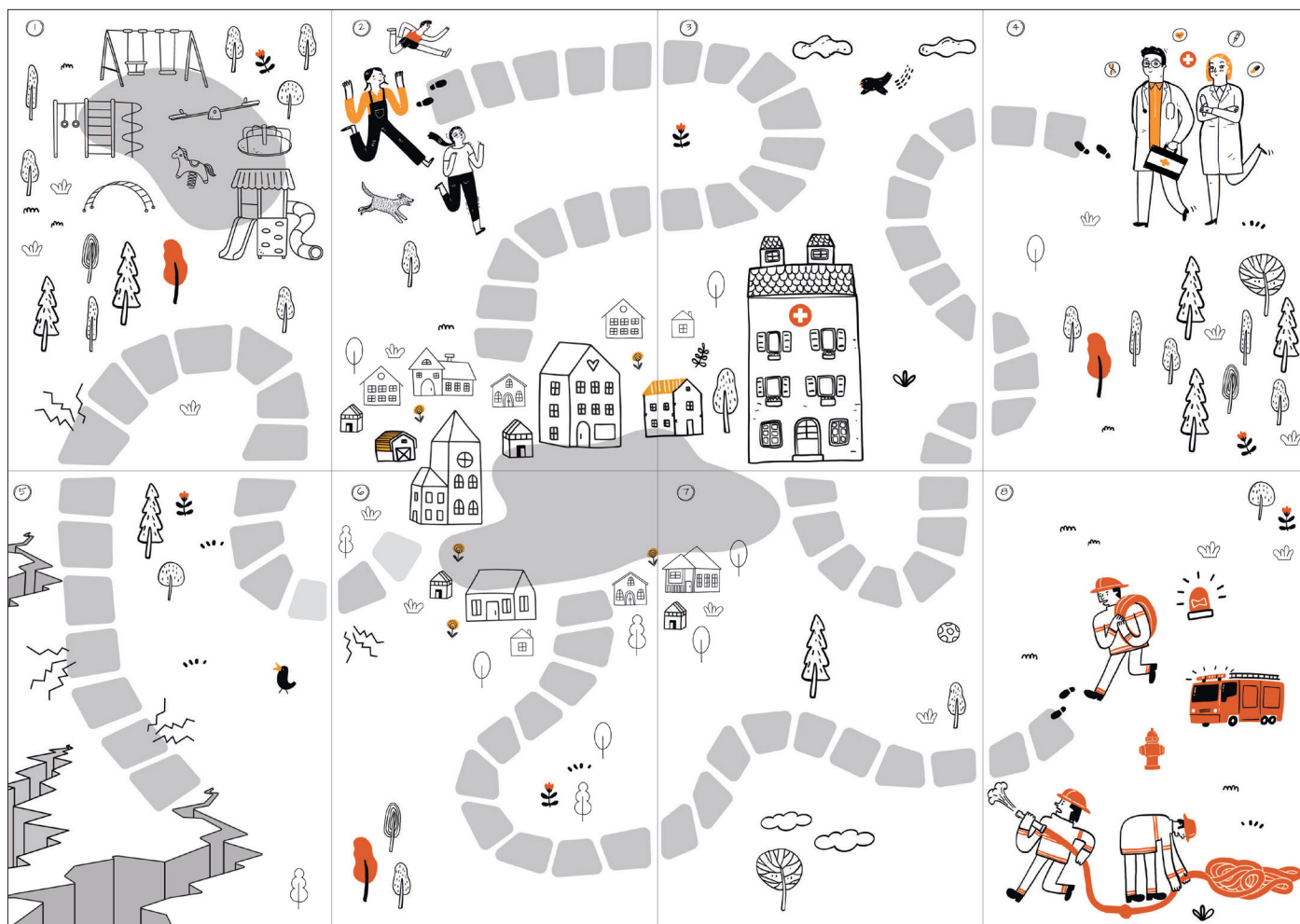
Ha a játékot **5–7 év** közötti gyerekekkel játsszuk, tanácsos az egyszerű változatot választani, és csak a „Keresd meg a kártya párját!” feladatot játszani az életkoruknak megfelelően, később hozzátéve a kérdéseket és kihívásokat.

Idősebb gyerekek esetén (**8–10 év** között, vagy felette), kiszélesíthetjük és bonyolíthatjuk az alapjátékot további kérdésekkel és kihívásokkal.

A játékot játszhatja 3–5 gyerek vagy 3–5 csoport. Amikor gyerekcsoportokkal játszol, használd fel a kérdéseket és/vagy kihívásokat is, hogy minden gyerek úgy érezze, bevonják a játékba. A csoportok közösen kaphatnak egy kihívást vagy kérdést.

Az alapvető játékszabályok az alábbiak:

- 1** Rakd össze a játéktáblát a számozásnak megfelelően. A gyerekek kifesthetik, és még hasonlatosabbá tehetik a saját falujukhoz/városukhoz. Helyezd el a kicsi lépéskártyákat fejjel lefelé. A négy játékost (orvosok, tűzoltó, földrengés, gyerekek) a megfelelő startmezőre kell helyezni a játék elkezdéséhez.
- 2** Ha a csoport nagy, oszd fel őket kettő vagy több főből álló kisebb csoportokra, a csoport méretétől függően.
- 3** Az első játékos azzal kezdi, hogy felfordít egy kicsi lépéskártyát, amely megmutatja a lépéseket, és hogy mit kell mozgatni (melyik játékos hány lépést tesz). Lépj a szóban forgó szereplővel, és tedd félre a kicsi kártyát.
- 4** Amikor egy játékos beér a célba, a következő felfordított földrengés kártya azt jelenti, hogy a földrengés szereplőnek visszafele kell lépnie, nem előre. Ez a csapatok jutalma az út megtételéért.
- 5** Amikor egy játékos beér a célba, a következő felfordított tűz kártya azt jelenti, hogy a tűz szereplőnek visszafele kell lépnie, nem előre. Ez a csapatok jutalma az út megtételéért.
- 6** Ha a *földrengés* végigmegy az úton, mielőtt az összes többi szereplő célba érne, akkor minden játékos veszít. Mind a három további szereplőnek (orvosok, tűzoltó, gyerekek) be kell érnie a célba, mielőtt a földrengés odaér, hogy elkerülhessék a katasztrófát, és megnyerhessék a játékot.

Földrengés játéktábla

"Keresd meg a kártya párját!" kihívás - Kisebb gyerekek számára (5-7 évesek és első/kiegészítő feladatként 8-10 évesek számára)

Készítsd elő az összepárosítandó kártyákat, és keverd meg! Minden csapat kap néhány kártyát, amelyeken különféle képek vannak, amelyeket össze kell párosítani egymással. Helyezz néhány kihívás kártyát (kicsi kártyát) a különböző útvonalakra (annyit válassz ki, amennyit megfelelőnek érzel a gyerekek tudásszintjéhez képest) – bárhová helyezheted őket. A gyerekek véletlenszerűen lépnek majd a kártyákra. Amikor egy ilyen kártyára lépnek, fel kell fordítani/ki kell választani a párját – kérd meg a gyerekeket, hogy párosítsák össze a megfelelő képpel. Miután ezt megtették, olvasd el az alul található magyarázatot.

*Kihívás kártya
(kicsi kártya)*

1 Elsősegély-felszerelés – Menedékhely

Magyarázat: Mindig jó, ha van otthon egy előkészített elsősegély-felszerelés, amelyet magaddal vihetsz, ha vészhelyzet van, és a menedékhelyre kell menned.

2 Földrengés – Gyerekek az asztal alatt

Magyarázat: Földrengés esetén, ha bent vagy, akkor le kell buknod a FÖLDRE négykézláb tartásba, hogy ne ess el a rengéstől. Választanod kell egy biztonságos helyet, ahol semmi sem eshet rád. Emlékezz arra, hogy menj messzebb az ablakoktól, mert azok betörhetnek. Miután megtaláltad a biztonságos helyet, keress fedezéket. Ha teheted, bújj be egy masszív bútordarab alá, amilyen például egy íróasztal vagy más asztal. Az egyik kezeddal FEDEZD a fejedet és a nyakadat, míg a másik kezeddal FOGÓZKODJ meg abban a tárgyban, amely alá bújtál. Ha nem bújtál semmi alá, mindkét karoddal véd a fejedet és a nyakadat.

3 Mentőcsapat (tűzoltó, orvos, rendőrség) – Mobiltelefon a 112-es számmal

Magyarázat: Tudnod kell a tűzoltók, a rendőrség és a mentők telefonszámát, arra az esetre, ha földrengés vagy bármi más történik: ez a szám a 112.

4 Ablakok – Törött üveg az ablakon

Magyarázat: A földrengésben betörhetnek az ablakok, és az üveg megsérthet valakit, ezért próbálj olyan messzire menni az ablakoktól, amennyire csak tudsz.

5 Polcokról leeső tárgy – Könyv

Magyarázat: Az ablakokhoz hasonlóan a polcok is összetörhetnek, vagy leeshetnek róluk könyvek és egyéb tárgyak. Ügyelj arra, hogy hol húzod meg magad a földrengés alatt, ne menj közel semmihez, ami leeshet.

6 Zseblámpa – Gyerek zseblámpával

Magyarázat: Földrengések során előfordulhat, hogy elmegy az áram. Keress egy zseblámpát, vagy valami világító tárgyat (például mobiltelefont), és keresd meg a felnőtteket.

7 Kijárat jelzés – Evakuációs útvonal

Magyarázat: Az iskolákban vészhelyzet esetére kijárat jelzéseket találsz. Földrengés után követheted a kijárat jelzéseket, hogy kijuss az épületből, és eljuss egy szabad térre, ahol további utasításokat kapsz.

8 Összeomlott épület – Az épülettől elfutó személy

Magyarázat: Ha kint vagy a szabadban a földrengés alatt, menj távol mindentől, ami rád dőlhet vagy omolhat, például a fák vagy az épületek.

9 Lift (helytelen) – Lépcsőn lesétáló ember (helyes)

Magyarázat: Földrengés alatt ne szállj liftbe, mivel az leállhat, ha az áram elmegy. Ha teheted, használd a lépcsőt, vagy a speciális kijáratot, ha kerekesszékes vagy. Kövesd a felnőtteket, vagy kérj tőlük segítséget, ha nem vagy biztos abban, hogy hová menj, vagy nem tudsz egyedül kimenni.

10 Síp – Sípot fújó gyerek

Magyarázat: Ha bent ragadtál egy házban, síppal jelezd a mentőcsapatnak, hogy hol vagy.

11 Egy üveg víz – Vízet ivó gyerek

Magyarázat: Jó, ha a hátizsákodban mindig van víz, arra az esetre, ha vészhelyzet van, és gyorsan el kell hagynod az épületet.

Kérdések 8 - 10 éves gyerekeknek

Készítsd elő a kérdéseket tartalmazó kártyákat. Helyezd el a kérdéseket tartalmazó (kicsi) kártyákat a különböző útvonalakra (annyit válassz ki, amennyit megfelelőnek érzel a gyerekek tudásszintjéhez képest) – bárhová helyezheted őket. A gyerekek véletlenszerűen lépnek majd a kártyákra. Amikor rálépnek, fordíts fel egy kérdés kártyát, amely az instrukciókat tartalmazza – kérd meg a gyerekeket, hogy válaszoljanak, majd pedig olvasd fel a magyarázatot.

Kérdéskártyák
(kicsi)

1 Kérdés: Általában milyen hosszsan tartanak a földrengések?

Válasz: 1. **néhány másodperctől néhány percig** 2. napokig 3. órák hosszát

Magyarázat: A földrengés néhány másodperctől néhány percig tarthat, és általában morajló zajjal kezdődik.

2 Kérdés: Mi az az utórezgés?

Válasz: 1. összeomlott épületek 2. **kisebb rezgések a földrengést követően**
3. földcsuszamlás

Magyarázat: Az utórezgés egy újabb, rendszerint kisebb földrengés, amelyre a nagy földrengést követően kerülhet sor. Ez is veszélyes lehet, és további károkat okozhat, ezért az utórezgések alatt is nagyon óvatosnak kell lenned. A fő földrengés mértékétől függően az utórezgések hetekig, vagy akár hónapokig is folytatódhatnak.

3 Kérdés: Viki épp otthon van, amikor hirtelen földrengést érez. Mit kell tennie?

Válasz: 1. kifutni a házból 2. az ablakhoz állni 3. **alkalmaznia kell a „földre, fedezékbe és fogózkodj” módszert**

Magyarázat: Ha bent vagy, bukj le a földre, és menj fedezékbe egy masszív bútordarab alá, amilyen például egy íróasztal vagy más asztal. Az egyik kezeddal fogózkodj meg ebben a tárgyban, a másik kezeddal véd a fejedet és a nyakadat. Ha nincs semmi masszív tárgy, amely alá bebújhatnál, kuporodj egy belső fal mellé. Maradj bent, amíg a rezgés el nem áll, és biztonságosan ki tudsz jutni.

4 Kérdés: Tudod, mi az a földrengés, és hogy miért veszélyes?

Válasz: A földrengés az, amikor szikla-, hordalék- vagy földtömeg zúdul le egy lejtőn. A földrengés földrengést okozhat, amely járhat kis mennyiségű anyagmozgással, vagy akár egy egész falura/városra is kiterjedhet.

5 Kérdés: Földrengés esetén mikor kell elhagyni az épületet?

Válasz: 1. **csak akkor, amikor már nem reng a föld** 2. azonnal, amikor érzed, hogy remeg a föld 3. nem szabad elhagynod az épületet

Magyarázat: Maradj az épületben, amíg a rengés be nem fejeződik, és biztonságos kimenni. Ne hagyd el az épületet, amíg a földrengés tart.

6 Kérdés: Szerinted mi a legbiztonságosabb hely földrengéskor az otthonodban?

Válasz: 1. a kertben egy fa alatt 2. egy ablak mellett 3. **egy szobában, ahol elbújhatsz egy masszív bútordarab alá.**

Magyarázat: A legbiztonságosabb hely egy ablakok nélküli, belső szoba a házban, például a fürdőszoba, vagy kamra. Ha lehetséges, keress fedezéket egy masszív bútordarab alatt, amilyen például egy nehéz asztal.

7 Kérdés: Mit kell tenned, ha épp a szabadban vagy földrengéskor?

Válasz: 1. **egy biztonságos helyen bukj le a földre, és véd a fejedet** 2. menj egy fa alá 3. állj egy épület mellé

Magyarázat: Ha kint vagy a szabadban a földrengés alatt, a legbiztonságosabb hely egy üres terület, messze az épületektől, fáktól, villanyoszlopoktól és az elektromos vezetékektől. Bukj le a földre, és maradj ott, amíg a földrengés be nem fejeződik.

8 Kérdés: Mit kell tenned, ha a családdal együtt épp az autóban ültök, amikor jön a földrengés?

Válasz: 1. gyorsabban vezetni 2. **féltreállni, és az autóban maradni** 3. kiszállni az autóból, és elszaladni

Magyarázat: Az autót vezető felnőttnek félre kell húzódnia egy üres területre, ott meg kell állnia, és ott kell maradnotok, a biztonsági övet becsatolva hagyva, amíg a földrengés véget nem ér.

9 Kérdés: Mi okozza a földrengést?

Válasz: 1. **a földfelszín alatti mozgások** 2. a rossz idő 3. a tudósok nem biztosak abban, hogy mi okozza

Magyarázat: Földrengéskor a kőzetlemezek elmozdulnak, amitől a föld mozogni kezd. Ez figyelmeztető jel nélkül bárhol a világon, nagy területeken bekövetkezhet. A földrengések hirtelen és kiszámíthatatlanul történnek, ezért fontos felkészülni.

10 Kérdés: : Milyen skálán mérik a földrengéseket?

Válasz: 1. Elektronikus skálán 2. **A Richter-skálán** 3. A földrengés-skálán

Magyarázat: A Richter-skálát a földrengések nagyságának, azaz erősségének mérésére találták ki. Ez nem egy fizikai eszköz, hanem egy mérőrendszer. A földrengés mérésére használt fizikai eszközt úgy hívják, hogy szeizmográf.

11 Kérdés: Tudod, mi az a szeizmográf?

Válasz: A szeizmográf a földrengések mérésére használt eszköz. Cikk-cakk vonalakkal mutatja a földrengés alatti szeizmikus hullámokat, vagy rezgéseket. A földrengést tanulmányozó tudósok a szeizmológusok.

12 Kérdés: Vajon minden földrengés okoz cunamit?

Válasz: Igen / **Nem**

Magyarázat: A cunamihullámok kialakulása több tényezőtől is függ, ilyen például a földrengés epicentrumától való távolság, és az ahhoz képesti irány, a tengerfenék mélysége és alakja, valamint a partvonal alakja.

13 Kérdés: Mit tehetsz akkor, ha tengerpart közelében laktok, és ott történik földrengés?

Válasz: 1. a part mellett maradok 2. **elmegyek egy magasabban fekvő területre** 3. hívom a rendőrséget

Magyarázat: Menj messzebb a tengertől, és magasabban fekvő területek felé vedd az irányt. A kis cunami mérföldekkel odébb nagy cunamivá válhat.

Kérdés: Mit kell tenned, ha épp a parton, strandolás közben élsz át földrengést?

Válasz: 1. **hagyd ott a partot** 2. folytasd a fürdőzést 3. húzódj a fák alá

Magyarázat: Hagyd ott a partot. A cunami nem egyetlen hullámból áll, hanem hullámok sorozatából, tehát csak akkor térj vissza, miután a hatóságok megerősítették, hogy a veszély elmúlt.

Kihívások - válassz egy eszközt - 8 - 10 éves gyerekeknek

Dönthetsz úgy, hogy bonyolultabbá teszed a játékot, és *kérdés kártyák* mellett *kihívás kártyákat* is használsz. Használd belőlük annyit, amennyit a gyerekcsoporthoz megfelelőnek tartasz, és játsszátok a játékot úgy, mint előtte. Amikor a gyerekek rálépnek egy kihívásra, fordítsd fel a kihívás kártyát, amely tartalmazza az instrukciókat. Az eszközöket ki lehet osztani a csoportoknak, és ha van olyan eszköz, ami egy csoportnak nincs meg, cserélhetnek és tárgyalásokat kezdenek.

Ha nincs szükségük eszközökre a válaszadáshoz, játsszák el a kihívást, vagy találjanak a helyes választ jelentő tárgyakat a saját környezetükben.

- A** Viki és Miki családja előkészített egy sürgősségi készletet az otthonukban, amely tartalmazza a vészhelyzet során esetlegesen felhasználható összes felszerelést. Sorolj fel 4 olyan dolgot, amelynek benne kell lennie egy ilyen készletben.

Vizes palack, zseblámpa, orvosi készlet, hátizsák

Magyarázat: Mindig jó, ha van kéznél egy előkészített sürgősségi készlet. Például földrengés esetén lehetséges, hogy áramszünet lesz, vagy nem lesz ivóvíz. A családok napokig otthon ragadhatnak, vagy menedékhelyre kell menniük. A készletnek a következőket kell tartalmaznia: tartalék ruházat; úgymint esőkabátok és gumicsizmák; meleg pléd; ivóvíz; nem romlandó étel, például konzerv; zseblámpa; tartalék elemek; elsősegély-készlet.

- B** Viki és Miki tanára a földrengésre való felkészülésről beszél. Játssz el az osztályteremben, hogy hogyan kell az iskolapadnál elvégezni a „földre, fedezékbe és fogódzkodj!” mozdulatsort.

Magyarázat: Földrengés esetén ha bent vagy, akkor le kell buknod a FÖLDRE négykézláb tartásba, hogy ne ess el a rengéstől. Választanod kell egy biztonságos helyet, ahol semmi sem eshet rád. Emlékezz arra, hogy menj messzebb az ablakoktól, mert azok betörhetnek. Miután megtaláltad a biztonságos helyet, keress fedezéket. Ha teheted, bújj be egy masszív bútordarab alá, amilyen például egy íróasztal vagy más asztal. Az egyik kezeddal FEDEZD a fejedet és a nyakadat, míg a másik kezeddal FOGÓZKODJ meg abban a tárgyban, amely alá bújtál. Ha nem bújtál semmi alá, mindkét karoddal véd a fejedet és a nyakadat.

- C** Viki otthon tartózkodik, amikor hirtelen földrengés támad, és észreveszi, hogy néhány helyen megrepedt a fal. Mivel kockázatos kimenekülni a házból, segítségül hívja a mentőcsapatot!

Mobiltelefon a 112-es számmal

Magyarázat: Miután a földrengés véget ért, biztonságosan elhagyhatod a helyet, ahol vagy. Ugyanakkor előfordul, hogy a lakásban, vagy az épületben, ahol laksz, károk keletkeznek, vagy akár az is lehet, hogy észreveszed, hogy vannak olyan emberek vagy szomszédok, akik segítségre szorulnak. Hívd azonnal a mentőcsapatot a 112-es számon.

- D** Miki iskolában van, amikor hirtelen morajló zajt hall, és a föld rázkódni kezd. Sorold fel azokat a lehetséges veszélyforrásokat az osztályteremben, amelyek sérülést okozhatnak földrengéskor.

Magyarázat: Lehetséges veszélyforrások azok tárgyak, amelyek leeshetnek, eltörhetnek, vagy tüzet foghatnak földrengés esetén. Például: könyvespolc, falakról vagy polcokról leeső tárgyak, bútorok, szekrényajtók, törött üveg.

- E** Viki és Miki megtanulta, hogy a legtöbb földrengés a környező dolgokban okozott károk miatt veszélyes. Sorolj fel háromféle kárt, amelyet földrengés okozhat!

Magyarázat: Betört ablakokból leeső üveg, felborult könyvespolc, polcokról és falakról leeső tárgyak, eltört vízvezetékek miatti áradás, eltört gázvezetékek miatti tűz, repülő törmelék, összeomló falak, utakban és hidakban keletkezett károk, földcsuszamlások, cunami (part menti vidékeken).

- F** Miki éjjel arra ébred, hogy remeg a padló. Nevez meg egy olyan tárgyat, amely éjszaka rendkívül hasznos a biztonság szempontjából.

zseblámpa

Magyarázat: Annak ellenére, hogy elsőre nem a zseblámpára gondolsz, ez a tárgy főként este hasznos, mert a földrengések áramszünetet okozhatnak, vagy megrongálhatják az épületet. A lámpával tehát biztonsággal megtalálhatod a szüleidet, és a kijáráshoz vezető utat.

- G** Viki és Miki megtanulja, hogy egy földrengés után biztonságosan el kell hagyniuk az osztálytermet, és bizonyos szabályokat követniük kell. Játssz el, hogy ilyenkor mi a teendő, és hogyan kell megszervezni egy evakuálást.

kijárat jelzés

Magyarázat: Az iskolákban vészhelyzet esetére kijárat jelzéseket találsz. Földrengés után követheted a kijárat jelzéseket, hogy kijuss az épületből, és eljuss egy szabad térre, ahol további utasításokat kapsz.

- H** Viki és Miki épségben kijutottak az otthonukból, és abban a pillanatban észreveszik, hogy a szomszédos épület olyan súlyos károkat szenvedett, hogy hamarosan összeomlik. Mivel ez veszélyes, távol kell maradniuk az épülettől.

Magyarázat: Kérdezd meg, mit kell tenniük! Válasz: Ha kint vagy egy földrengés alatt, menj távol mindentől, ami rád dőlhet vagy omolhat, például a fák vagy az épületek. Aztán bukj le a földre, és mindkét karoddal véd a fejedet és a nyakadat.

- I** Mikor elkezdődik a földrengés, Viki és Miki tudja, hogy akkor szabad elhagyniuk az épületet, amikor a földrengés befejeződött. Mi az, amit nem szabad használniuk az épület elhagyására?

Magyarázat: A lifteket! Az utórengetések vagy az áramszünet miatt lépcsőn kell menniük! A kerekesszékekkel közlekedőknek a speciális kijáratokon kell távozniuk, vagy felnőtt segítségét kell kérniük a megfelelő útvonal kiválasztásában.

- J** Viki és Miki tudja, hogy földrengéskor életmentő lehet a síp használata. Nevezz meg két olyan esetet, amikor egy síp megmentheti az életedet.

Magyarázat: Ha bent ragadtál egy házban, sípjal jelezd a mentőcsapatnak, hogy hol vagy. A mentőalakulatok sokszor kiképzett kutyákat használnak, akik képesek meghallani ezeket a hangokat.

- K** Viki megtanulta az iskolában, hogy vészhelyzet esetén elegendő mennyiségű, vízzel teli palackra van szükség. Nevezz meg két okot, amely miatt ennyire fontos a víz.

Magyarázat: A város vízhálózata meglehetősen törékeny és sérülékeny földrengésekkel szemben. Előfordulhat, hogy néhány órára megszűnik a vízellátás a földrengés által érintett területen. Tarts néhány palack vizet a hátizsákodban. Ne feledd azt sem, hogy előfordulhat, hogy egy ideig a szabad ég alatt kell aludnod. A víz legalább 36 órán át hidratálhat téged.

- L** A földrengés után Miki családja készen áll arra, hogy elhagyja a házat, de tudják, hogy egy éjszakát talán a szabadban vagy egy sátorban kell tölteniük, mielőtt a mentőcsapat és a helyi hatóságok visszaengedik őket a házukba. Mondj egy olyan eszközt, amely segítségükre lehet abban, hogy az éjszakát máshol töltsék és jól aludjanak.

Magyarázat: Miután a földrengés véget ért, vigyél magaddal egy hálóságot, arra az esetre, ha neked vagy a családnak egy éjszakát az otthonotoktól távol kell töltenetek.